

Produktivitetskommisjonen

Seminar om produktivitet i privat sektor 19/5-2014 Kort innlegg fra Ole Jørgen Karud, Catenda

Jon Sandnes fra BNL og Siri Bakken fra NarudStokkeWiig / NTNU hadde tidligere på seminaret orientert om problemnotatet til Direktoratet for byggkvalitet; "Måling av produktivitet og prestasjoner i byggenæringen" fra desember 2013 fra forfatterne Jan Alexander Langlo, Siri Bakken, Ole Jørgen Karud, Erik Malm og Bjørn Andersen. Ref.: http://dibk.no/no/Om_oss/Arkiv/Nyhetsarkiv-2013/Avtagende-produktivitet-i-byggenaringen/

Undertegnes innlegg nedenfor var en kort oppfølger av dette.

Alle snakker om dårlig produktivitet i byggenæringen. Men er det slik? Hva vet vi egentlig om dette?

Faktum er at alle konkluderer i store ord på bakgrunn av uttrekk fra nasjonalregnskapet til SSB. Fordi vi ikke har noe annet. Men vi aner ikke om dette faktisk stemmer i forhold til vårt fokus.

Et problem er mangel på omforente begreper og definisjoner av f. eks. produktivitet og effektivitet. En annen sak er svakheter med SSBs nasjonalregnskap i denne sammenheng:

- Næringsområdet i statistikken baseres på innsendte næringsoppgaver fra utførende entreprenører. Men hva med arkitekter, rådgivende ingeniører, eiendomsutviklere, forvaltere, produsenter, bemanningsfirmaer, transportfirmaer og byggevarehandel? De inngår i andre statistikker.
- Statistikken sier hvor stor omsetningen har vært, ikke hvor mye som faktisk bygges.
- Statistikken sier lite om kvaliteten av det som bygges. Og dette er jo særs viktig ettersom kravene har økt vesentlig i den perioden som vi sammenligner med.
- Statistikken beregner arbeidsproduktivitet. Bruttoprodukt i faste priser pr timeverk. Men hvem har dette som suksesskriterium i dag? Antagelig ikke mange andre enn nasjonalregnskapet selv. Bedriftene hyrer inn billig arbeidskraft i stor skala. Arbeidsproduktiviteten faller - javel, men det er kostnadseffekten, lønnsomheten og tidsplanen som man måles på.

Det er et stort behov for å etablere omforente indikatorer, nøkkeltall og prestasjonsmål som kan gi realistiske og pålitelige produktivitetstall - på bransjenivå, på bedriftsnivå og på prosjekt- og prosessnivå. Vi har i dag ikke egnet statistikk og anvendelige verktøy.

Du kan ikke forbedre noe du ikke kan måle.

Ole Jørgen Karud,
Catenda